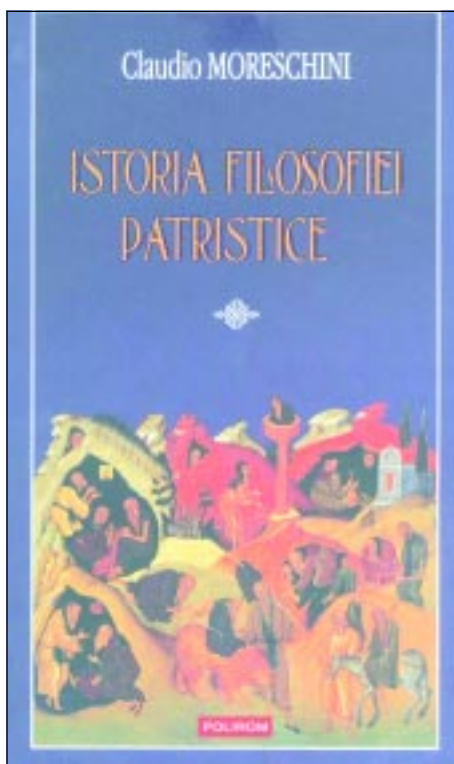

CARTE SI BIBLIOFILIE (I)

CLAUDIU T. ARIEȘAN

(I) Iubirea de cărți nu doar utile ci și frumos întocmite și elegant publicate și-a găsit cu prisosință hrana cuvenită în acest răgaz văritic. Deocamdată, prima parte din acest periplu bibliofil. Un *volumen* remarcabil datorat clasicistului ce predă la Universitatea din Pisa dar și la Institutul Augustinianum de la Vatican **Claudio Moreschini**, *Istoria filosofiei patristice*, trad. Alexandra Cheșcu, Mihai-Silviu Chirilă, Doina Cernica,

Editura Polirom, Iași, 2009, 741 p. completează ideal demersul său anterior concretizat în masiva *Istorie a literaturii creștine vechi grecești și latine*, realizată în colaborare cu Enrico Norelli și publicată la aceeași editură românească de referință. Studiind acut reinterpretarea creștină a filosofiei grecești, bogatul tom enciclopedic încearcă să nuanteze pretinsa "elenizare" masivă a gândirii creștine, descifrând modul și măsura în care a fost aceasta realizată de titanii patristicii, relevând înțelepciunea profundă pe care aceștia au dovedit-o în toiul complexei adaptări cultural-spirituale. Sintetizând șapte veacuri de mentalități teologale, studiul stăpânește magistral o materie imensă și fluidă, explicând pe îndelete punctele comune și deosebiri, influențele și inovațiile decurgând din contactul prelungit al celor două "cetăți" intelectuale aparent distincte, cum le-ar fi numit Augustin (una păgân greco-latină și cealaltă compozit creștină), dar care dovedesc multiple puncte comune în valorificarea calității umaniste perene.

(II) Un al treilea volum din opera Sf. **Ambrozie cel Mare, Tâlcuiri la Facere**, III, trad. Andreea Stănculescu, Editurile Cartea Ortodoxă și Egumenița, Galați, 2009, 302 p. a văzut lumina tiparului de curând. Dacă traducerea *Omiliilor la Hexaemeron* este în general corectă, deși manifestă inconsistențe în redarea unor aceiași termeni prin variante românești diferite, notele și comentariile par amatoristice și forțat arhaizante: "capul" în loc de "capitol", *Republica* lui Platon e redată ca "Viața cetății", se scrie î.Hr. (nota 34), cum e normal într-o lucrare patristică, dar și varianta materialist dialectică "î.e.n." (nota 35); cât despre sursa unică pentru versiunea locală, ea a fost tutelată, nu editată de Biblioteca Ambrosiana (care nici nu se scrie cu doi s), de asta ocupându-se profesioniști ai domeniului ca F. Gori, în 1984. Și dacă tot vorbim de ținuta estetică a cărților, cele trei volume din această utilă

tălmăcire patristică arată complet diferit, de la formatul la milimetru la concepția grafică a copertei, ceea ce le face greu de plasat alături în biblioteca personală. Mai multă atenție nu strică în domeniul acesta distins al bibliofiliei.

(III) Continuarea proiectului ciclopic de readucere în atenția publicului cititor a operelor complete hasdeiene se face cu **Bogdan Petriceicu Hasdeu, Scrieri istorice**, vol. I-II, ediție critică de I. Opreșan, Editura Vestala, București, 2008, 575:400 p. Apare ca formidabil efortul editorial întreprins solitar de Ioan Opreșan, care începe acum o integrală a studiilor istorice scrise de marele savant român, pornind cu cele publicate inițial în volume și continuând cu cele rămase în periodice, majoritatea nerecuperate nici în ediția selectivă a lui Mircea Eliade din 1937 și nici în seria neterminată de *Scrieri* devenită de la volumul al III-lea *Opere*. Să nu uităm că același neobosit cărturar a mai tipărit recent la editurile sale, cu ajutorul unor colaboratori, publicistica economică și cea politică, culegerile de basme, folcloristica și arhiva spiritistă aparținând "magului de la Câmpina". Insolite rămân pentru cititorul modern excursul hasdeian privind *Istoria toleranței religioase în România* dar și analizele filologico-istorice ale uricelor și zapiselor cuprinse în volumul 2, ce acoperă deocamdată perioada publicistică 1858-1864. Un model enciclopedic ce a făcut vâlvă în toată Europa la vremea sa și nu s-a bucurat de o receptare pe măsură la noi.

(IV) Minunat florilegiul Mitropolitului bănățean **Nicolae Corneanu, Pe aripile cuvântului**, Editura Învierea, Arhiepiscopia Timișoarei, 2009, 263 p., oferit cititorilor fideli de învățatul ierarh ortodox. Ca

propovăduitor devotat al Cuvântului, el resimte datoria de a împărtăși mai departe gândurile sale bisericesti, istorice și literare. Astfel intrăm iarăși în lumea sa de suflet, unde întâlnim grupaje omogene de studii și articole sub genericele "Probleme bisericesti", "Biserica la români", "Ortodoxia bănățeană", "Pagini patristice" iar în final câteva "Interviuri și declarații". Tonalitatea sa caldă, părintească, plăcut didactică și lipsită de rugozități dezbate cu încredințare teme precum religiozitatea românilor și personalitatea lui Andrei Șaguna, rezistența anticomunistă din Banat și Revoluția din Timișoara, rostul Oastei Domnului și teologia eminesciană, carisma pedagogică a Părinților Bisericii. Lectura lui nu te lasă niciodată nerăspălit, fie și prin bucuria reințălnirii cu un om având chipul și sufletul luminat mereu de dragoste frățească și cultură genuin creștină.